

odst. (2) poj. zák. Tím však je řečeno, kdy a jakým způsobem nastává právní účinnost zmíněných projevů. V odstavci třetím naproti tomu jest předpis, jak se musí zachovati ten, kdo svým prohlášením chce vyvolati podle druhého odstavce, by dodržel lhůtu, jež přímo pro dotyčná prohlášení je zákonem předepsána. Zásada, že právní účinek nastává dojitím, že projev jest dochůdným, všeobecně platná jest pojata do odstavce druhého a není nikterak prolomena ustanovením odstavce třetího. Prvý předpis upravuje účinek určitého právního jednání proti oběma smluvním stranám, druhý vymezuje podrobněji povinnosti strany se zřetelem na zachování lhůt stanovených zákonem pro dotyčné právní jednání (označení, prohlášení, tedy projevy vůle v nejširším slova významu). Oba tyto předpisy vedle sebe mají své odůvodnění, neboť možný jest v praxi projev vůle, výpověď smlouvy, sice včas zaslaný, to jest ve lhůtě zákonem předepsané, který však adresáta nedoručí, takže nedocílí se tím zamýšlených právních účinků, totiž zrušení smlouvy podle druhého odstavce. V souzeném případě nesporně výpověď pojišťovně byla doručena. Pro rozhodnutí otázky, zda byla výpověď dána ve lhůtě § 65 druhý odstavec cit. zák., jest postupovati podle předpisů § 13, třetí odstavec, cit. zák. Poněvadž jest zjištěno, že výpověď byla odeslána v předepsané lhůtě, učinili žalovaní své povinnosti zadost, včasná výpověď podle § 65 odst. (2) poj. zák. má za následek zrušení pojišťovací smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání opřené o dovolací důvod § 503 č. 4 c. ř. s. není důvodné. Že výpověď daná nabyvatelem nemovitosti pojištěné proti požáru podle § 65 odstavec (2) zákona o pojišťovací smlouvě jest projevem dochůdným podle § 13, odstavec druhý zákona, uznává odvolací soud a odpovídá to i zákonu. Tím však jest řečeno jen tolik, že právní účinky výpovědi nastávají podle přijímací teorie § 862 obč. zák. teprve dojitím výpovědi pojišťovně, pakli výpověď zavčas, t. j. ve lhůtě § 65 odstavec (2) zákona byla odeslána, jak stanoví § 13, odstavec (3) zákona, nebo-li, že se účinnost výpovědi posunuje na den jejího dojití u pojišťovny. To má svůj význam, protože teprve tím dnem zaniká pojišťovací poměr zcizitele nemovitosti, přestává ručení pojišťovny a naopak pojišťovna má podle § 65 odstavec (3) zákona nárok na premii za celé pojistné období, ve kterém jí výpověď došla a to tak, že zcizitel ručí za celou premii, kdežto nabyvatel jen za dobu až do dojití výpovědi zavčas odeslané. Ustanovení ta jsou tak zřejmá, že není zapotřebí k jejich výkladu sáhati na dosud neúčinné ustanovení odstavce (1) § 13 zákona.

Čís. 13222.

Příspěl-li jeden ke společnému podnikání svou koncesí autodopravní a tím, že provoz podniku řídil, kdežto druhý vnesl do společného podniku autobus, propůjčiv jej ke společenskému používání a propůjčiv k témuž účelu i svého šoféra, při čemž zisk měl příslušet oběma zúčastněným, jde o smlouvu společenskou podle § 1175 obč. zák. a jsou oba

společníci spolupodnikateli na společný účet a nebezpečí ve smyslu § 1 odst. (3) zákona ze dne 9. srpna 1908 č. 162 ř. zák., z nichž ručí každý společně a nerozdílnou rukou s druhým spolupodnikatelem za náhradu škody z provozu autobusu.

Při tom je lhostejno, zda spolupodnikatel, jenž vnesl do společnosti autobus, jest vlastníkem autobusu, či zda mu byl jeho vlastníkem jen propůjčen k provozu na vlastní účet a nebezpečí.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1934, Rv II 216/33.)

Žalobkyně byla 21. srpna 1928 dopravována za úplatu na trati H.-F., na níž byl oprávněn provozovati dopravu osob autobusem majitel této koncese Albert F., jenž měl tehdy svůj autobus pokazený, na autobuse náležejícím žalovanému Antonínu T-ovi ml. a řízeném žalovaným Leopoldem D-em, při čemž autobus vjel do příkopu, položil se na bok a žalobkyně byla při tom poraněna. Žalobkyně domáhala se náhrady škody napřed proti koncesionáři jízdní trati Albertu F-ovi. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně, k níž přistoupil jako vedlejší intervenient Albert F., náhrady škody proti Antonínu T-ovi a Leopoldu D-ovi. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Antonín T. má za to, že ho nelze pokládati za spolupodnikatele autobusové dopravy, za společníka Alberta F-a a smlouvu s ním za smlouvu společenskou podle § 1175 a násl. obč. zák., nýbrž, že šlo jen o smlouvu nájemní, při níž nájemné bylo určeno podílem na zisku. Nelze mu však přisvědčiti. Dovolatel jest na omylu, míně, že ve smlouvě scházejí předpoklady smlouvy společenské: společná práce, společné jmění, poněvadž F. neuložil do podniku jmění ani věc, jež by se stala společnou oběma, a ježto s druhé strany žalovaný se nesúčastnil v podniku prací a o zdar se nijak nepřičiňoval. Koncesionářem podniku byl prý F. sám, nemohl sice s podstatou podniku, s autobusem, neomezeně disponovati (jej prodati), naproti tomu co do provozu měl F. disposici úplně volnou, aniž by ho prvžalovaný směl omezovati. Scházelo prý typické rozdělení zisku a ztráty podle vnesených podílů. Naproti tomu jest uvést, že podle § 1175 obč. zák. jde o smlouvu společenskou, pak-li dva nebo více osob se navzájem zavážou spojití svá plnění k dosažení společného účelu. Plnění mohou spočívat i v pracích. Každý společník musí k společnému účelu něčím přispívati. Příspěvky mohou záležeti v kapitálu, jenž se stane společným vlastnictvím společníků, neb i ve jmění, jež zůstane ve výhradním vlastnictví jednoho společníka (přínos pouhého užívání); společníkům, kteří přispívají pouze prací nebo poskytnutím užívání věci, patří podíl na zisku, nikoli však na kmenovém jmění. Na přenechání věci v užívání jest použití pravidel o smlouvě nájemní. V čem příspěvky záležejí, určuje společenská smlouva (§ 1187 obč. zák.). Pokud smlouva nestanoví jinak, jest každý společník oprávněn i povinen stejnou měrou ke společné čin-

nosti (§§ 1185 a 833 obč. zák.). Pokud jeden z nich obstarává záležitosti společnosti, jest zmocněncem. Když však podle smlouvy vedení závodu bylo přeneseno na jednoho společníka, kdežto druzí slíbili jen příspěvky, nemají ani právo ani povinnost účastniti se na provozu (§ 1187 obč. zák.) a jest takového vedoucího společníka považovati za plnomocníka (§ 1190 obč. zák.), který musí záležitosti podniku obstarávati a o nich účty klásti a peníze do společné pokladny odváděti. Bližší podrobnosti stanoví smlouva. Zisk se rozděluje mezi společníky podle ustanovení společenské smlouvy a v témž poměru stihá i ztráta každého společníka, ač-li není ve smlouvě jinak stanoveno (viz Ehrenzweig § 378). Podle těchto zákonných ustanovení není příčina, proč by neměl poměr mezi prvzalovaným a Albertem F-em býti posuzován podle předpisů o smlouvě společenské. Bylo dílem nesporno, dílem jest zjištěno nižšími soudy, že Albert F. přispěl k společnému podnikání svou koncesí autodopravní a tím, že provoz podniku řídil, kdežto Antonín T. vnesl do společného podniku autobus, propůjčiv jej ke společenskému používání a propůjčiv k témuž účelu i svého šoféra Leopolda D. Společenskou úmluvou se dohodli, že podíl na zisku má příslušet oběma společníkům, žalovanému T-ovi 70%, Albertu F-ovi 30%. Věsti podnik měl F., jenž měl autobus ve své dispozici a měl též povinnost účtovat s T-em ohledně zisku, jehož kontrolu měli prováděti oba žalovaní, a v témž poměru, v jakém bral podíl na zisku, byl by v nedostatku odchylné úmluvy musil nésti každý společník i podíl na ztrátě. Byli tedy oba společníky podle § 1175 obč. zák. a spolupodnikateli na společný účet a nebezpečí ve smyslu § 1 odst. (3) zák. z 9. srpna 1908 číslo 162 ř. zákona o provozování jízdných silostrojů. Nešlo o pouhou nájemní smlouvu podle § 1090 obč. zák., nýbrž o smlouvu společenskou podle § 1175 a násl. obč. zák. Při tom zůstává lhostejno, zda Antonín T. jest vlastníkem autobusu, jak strany souhlasně přednesly, či zda mu byl jeho vlastníky jen půjčen k provozu na vlastní účet a nebezpečí, jak nižší soudy zjistily; rozhoduje jen, že jeho užívání vnesl do společnosti jako svůj příspěvek (vklad) společenský. Právem proto nižší soudy uznaly, že jest Antonín T. spolupodnikatelem provozu autobusového na vlastní společný účet a nebezpečí podle § 1 odst. (3) cit. zák. a že ručí společně a nerozdílnou rukou s druhým spolupodnikatelem za náhradu škody, kterou žalobkyně utrpěla při provozu (§ 1 odst. (6) cit. zák.).

Čís. 13223.

»Rozšiřováním« ve smyslu § 1330, druhý odstavec, obč. zák. jest nejen sdělení, které se stane takovými prostředky, by je mohl vnímati co největší počet lidí, nýbrž i sdělení, jež sice míří na jednotlivé osoby, ale jest s to dále se rozšířiti.

Není-li ručení sdělovacího vyloučeno podle poslední věty druhého odstavce § 1330 obč. zák., může se na něm poškozený domáhati odvolání a jeho uveřejnění, ač se sdělení stalo neveřejně.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1934, R I 1301/33).